

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 359 din 14.04.2021

Dosar nr: 719/ 2020

Petiția nr: 6208/ 07.10.2020

Petent:

Reclamat: Ministerul Economiei, Energiei și Mediului de Afaceri
(denumire actuală Ministerul Economiei, Antreprenoriatului și Turismului)

Obiect: petentul sesizează o posibilă faptă de discriminare la care a fost supus având în vedere faptul că, în calitate de administrator a două societăți comerciale care activează pe teritoriul României, nu a putut accesa facilitățile oferite prin programul de garantare destinat IMM-urilor întrucât aplicația creată de MEEMA a restricționat accesul firmelor administrate de acesta la fonduri UE deoarece este cetățean străin.

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentului

1.

Numele domiciliul, reședința sau sediul părților reclamate

2. Ministerul Economiei, Energiei și Mediului de Afaceri (denumire actuală Ministerul Economiei, Antreprenoriatului și Turismului) cu sediul în București, Sector 1, Calea Victoriei nr. 152

II. Procedura de citare

3. În temeiul art. 20, alin. 4 din OG nr.137/2000R privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare a părților.

4. Prin adresa nr. 6208/05.11.2020 a fost citat petentul iar prin adresa nr. 7052/05.11.202 a fost citată partea reclamată, părțile fiind înștiințate de faptul că, având în vedere situația evoluției epidemiologice determinate de răspândirea coronavirusului SARS-Cov2, acestea au posibilitatea de a trimite în scris puncte de vedere/ note scrise/

completări la petiție, precum și orice alte acte sau dovezi/ probe, soluționarea speței urmând a se face în lipsă, cu acordul părților din dosar, acestea având un termen de comunicare a modalității asupra căreia decid în legătură cu audierea părților conform procedurii comunicate în adresă (filele 16-17 la dosar).

5. Partea reclamată a depus un punct de vedere înregistrat cu nr. 7800/07.12.2020 (filele 19-20 la dosar).

6. Prin adresa nr. 658/ 28.01.2020 au fost comunicate înscrisurile transmise la dosar, respectiv punctul de vedere transmis de partea reclamată a fost comunicat către petent (fila 21 la dosar).

7. Petentul a depus note scrise la dosar, document înregistrat cu nr. 1479/24.02.2021 (filele 22-23 la dosar).

8. Procedură legal îndeplinită.

IV. Susținerile părților conform obiectului dosarului

Susținerile petentului

9. Prin adresa înregistrată cu nr. 6208 din data de 07.10.2020, petentul sesizează Consiliul cu privire la faptul că se consideră discriminat de către partea reclamată, fiindu-i restricționat accesul firmelor administrate de el la fonduri UE și neputând accesa facilitățile oferite prin programul de garantare destinat IMM-urilor deoarece este cetățean străin.

10. În fapt, petentul, arată următoarele:

10.1 Guvernul României a adoptat OUG nr. 130 din 31 iulie 2020 privind unele măsuri pentru acordarea de sprijin financiar din fonduri externe nerambursabile, aferente Programului operațional Competitivitate 2014-2020, în contextul crizei provocate de pandemia COVID-19, pentru firmele care au fost grav afectate de pandemie și care au nevoie de sprijin financiar pentru redresare.

10.2 În data de 15.09.2020, MEEMA a lansat aplicația online [Mips:/granturi.imm.gov.ro](https://granturi.imm.gov.ro) în care se pot înscrie toate firmele care doresc sa beneficieze de aceste fonduri. Programul de finanțare presupunea 2 etape:

- înregistrarea în platformă prin creerea user-ului, a parolei si a profilului administratorului pe platforma <https://granturi.imm.gov.ro/#/>, primă etapă în care toți aplicanții interesați de oricare din cele trei măsuri de sprijin trebuiau sa înregistreze datele reprezentanților legali în vederea creării profilului de reprezentant legal urmată apoi de datele de înregistrare ale persoanelor juridice.

- aplicația pentru fonduri, trecerea la această a două etapă fiind imposibilă fără parcurgerea primei etape.

10.3 Petentul, în calitate de administrator al celor două societăți comerciale, a încercat sa se înscrie în platformă, în vederea parcurgerii primei etape. Ulterior creării user-ului si parolei, a continuat completarea profilului personal cu datele de identificare și, trecând prin toate câmpurile, la final a întâmpinat o problemă privind imposibilitatea de a crea profilul.

10.4 Prin intermediul reprezentantului convențional, petentul a contactat serviciul de suport al site-ului, reluând toată procedura prin utilizarea altui motor de căutare, deoarece

platforma era suprasolicitată de numărul mare de înregistrări din acel moment, procedură ce a fost reluată folosind alternativ diferite motoare de căutare, însă fără rezultat.

10.5 Petentul a încercat și în ziua următoare să creeze profilul și, dat fiind faptul că nu a obținut un rezultat pozitiv, a contactat serviciul suport explicând situația, inclusiv faptul că este cetățean străin cu drept de ședere în România, răspunsul primit de la instituție fiind că platforma acceptă doar datele de identificare ale cetățenilor români.

10.6 Petentul a trimis un email către serviciul suport al site-ului, aducându-le la cunoștință faptul că dorește să își creeze profilul pe platforma <https://granturi.imm.gov.ro/#/>, dar, deși toate datele au fost introduse corect, nu poate transmite solicitarea, în urma acestui email fiind contactat de un reprezentant al serviciului suport care a comunicat faptul că, întradevăr, pe platforma nu se poate crea profil pentru cetățenii străini cu drept de ședere în România.

10.7 În urma acestei comunicări, petentul a trimis emailuri la toate forurile de decizie, demersuri în urma cărora a primit un răspuns pe pagina de Facebook a MEEMA care recunoaște problema și comunică faptul că aceasta ca se va remedia.

10.8 Deși au trecut două săptămâni, timp în care petentul a luat legătură zilnic cu serviciul suport al site-ului, și a primit un răspuns de la MEEMA, situația a rămas aceeași, startul pentru etapa a 2-a fiind prevăzut la începutul lunii octombrie iar, din cauza problemelor semnalate ale aplicației, petentul nu va putea aplica.

11. În concluzie, petentul consideră că este discriminat deoarece, deși OUG 130/2020 îi permite accesul la fonduri UE, în calitate de administrator a două firme românești, aplicația creată de MEEMA restricționează accesul firmelor administrate de acesta la fonduri UE deoarece este cetățean străin. Petentul este oficial înregistrat ca administrator, deține permis de ședere pe care se regăsesc date precum CNP, serie și număr, având același format cu cele ale cetățenilor români, acesta nu poate accesa facilitățile oferite prin programul de granturi destinat IMM-urilor, și totodată nici societățile pe care le reprezintă în calitate de administrator nu pot beneficia de aceste facilități.

12. Petentul consideră că prin fapta ce face obiectul acestei petiții a fost discriminat, faptele descrise încadrându-se în prevederile art. 10 din OG nr. 137/2000 și totodată, solicită ca, pe lângă aplicarea amenzii contravenționale, să se dispună obligarea părții care a săvârșit fapta să ia toate măsurile necesare pentru înlăturarea discriminării și orice măsură necesară pentru înlăturarea consecințelor acestei fapte.

13. La dosar au fost depuse înscrisuri în susținerea celor declarate de către petent, documente ce conțin: memoriu adresat Ministerul Economiei, Energiei și Mediului de Afaceri; dovada transmiterii solicitărilor de reglementare a situației; capturi de ecran pentru dovedirea imposibilității de a finaliza crearea profilului (filele 3-15 la dosar).

14. Prin adresa înregistrată cu nr. 5345/02.09.2020, petentul a depus concluzii scrise prin care a reiterat cele expuse anterior în petiție cu privire la faptele de discriminare ale părții reclamate asupra sa, depunând la dosar următoarele: corespondență între bancă și societatea client persoană juridică, procuri, sesizarea adresată băncii (filele 104-110 la dosar).

15. Prin adresa înregistrată cu nr. 1479/24.02.2021, petentul a depus concluzii scrise cu privire la punctul de vedere al părții reclamate prin care reiterează cele expuse anterior în petiție, precum și următoarele (filele 22-23 la dosar):

15.1 Toate firmațiile pe care le face Ministerul Economiei, Antreprenoriatului și Turismului în scrisoarea de răspuns sunt neadevărate pentru următoarele motive:

- în primul rând, cifrele comunicate de către Ministerul Economiei în răspuns (respectiv un nr de 66.314 aplicanti) se contrazic cu cele oficiale publicate tot de către Ministerul Economiei atât în aplicația www.granturi.imm.gov.ro cât și pe pagina de Facebook a Ministerului unde se specifică în mod clar faptul că numărul total de granturi (măsură 1 +2) este de 51.476 solicitări. În opinia petentului, într-unul dintre răspunsuri Ministerul Economiei dă informații eronate deși acestea toate pot fi verificate public, credibilitatea răspunsului instituției fiind grav afectată în aceste condiții.

- în al doilea rând, în afară de simple afirmații cum că ar exista un număr de 102 utilizatori cetățeni străini care și-au înscris propriile firme, ministerul nu a adus nicio dovadă în acest sens și din cele verificate personal de petent, nici în acest moment platforma nu acceptă înregistrarea utilizatorilor cetățeni străini. Acest lucru poate fi verificat creându-se un cont pe platforma www.granturi.imm.gov.ro și încercând să fie înregistrat ca și utilizator un cetățean străin și oricare alt cetățean român. Cetățeanul român va putea fi înregistrat, cetățeanul străin nu se poate înregistra.

16. În opinia petentului, s-a arătat în mod clar faptul că acesta nu a avut acces la platformă ca și utilizator, toate dovezile (mailuri, print screen, pagina de Facebook a ministerului) fiind puse la dosar, Ministerul Economiei făcând doar o simplă afirmație că alte firme au putut să se înscrie dar fără să dovedească acest fapt.

17. În continuarea expunerii, petentul arată care este procedura, precum și faptul că nu se poate intra în platformă dacă persoana nu este înregistrată ca și utilizator. Primul pas este înregistrarea ca și utilizator, cel de-al doilea pas este înregistrarea firmei - obligatoriu în contul utilizatorului iar al treilea pas corespunde descărcării declarațiilor cerute de minister, precum și a împuternicirii.

18. Totodată, petentul arată că, după înregistrarea unui utilizator cetățean român în platformă, urmată de înregistrarea firmei, administratorul firmei- cetățean străin ar fi putut să dea acelei persoane împuternicire pentru a reprezenta firma în această procedură însă, plângerea se referă la faptul ca petentul, în calitate de cetățean străin cu drept de ședere pe teritoriul României nu poate fi utilizator direct în platformă și este obligat să aplice prin intermediul unui împuternicit cetățean român în vreme ce, cetățeanul român, poate să aplice direct deși legea nu face vreo discriminare pe motive de naționalitate.

19. În concluzie, petentul consideră că prin fapta ce face obiectul petiției a fost discriminat și solicită ca, pe lângă aplicarea amenzii contravenționale, să se dispună obligarea părții care a săvârșit fapta să ia toate măsurile necesare pentru înlăturarea discriminării, precum și orice măsură necesară pentru înlăturarea consecințelor acestei fapte.

20. În dovedirea celor afirmate, petentul a atasat la dosar următoarele documente: capturi de ecran pentru dovedirea afirmațiilor incorecte ale Ministerului Economiei, capturi de ecran pentru dovedirea imposibilității de a finaliza crearea profilului (filele 33-37 la dosar).

Sușinerile părții reclamate

21. Prin adresa înregistrată cu nr. 7800/07.12.2020 (filele 19-20 la dosar) partea reclamată depune un punct de vedere asupra sesizării petentului, prin care se arată următoarele:

21.1 Având în vedere pandemia de coronavirus, care a afectat majoritatea statelor lumii și implicit activitatea economică a acestora, au fost impuse restricții și limitări la nivel global inclusiv în ceea ce privește circulația persoanelor și a mărfurilor, drept urmare și lansarea unor noi scheme de ajutor a trebuit regândită și adaptată noilor condiții și nevoi ale mediului de afaceri.

21.2 Pe perioada stării de urgență și ulterior a stării de alertă în contextul răspândirii virusului SARS-CoV2, Ministerul Economiei, Energiei și Mediului de Afaceri a acționat activ și aplicat acestor perioade, ajustând procedurile legislative nevoilor mediului de afaceri și posibilităților actuale de dezvoltare. În aceste condiții, după ieșirea României din starea de urgență, programele naționale au fost analizate regândite și adaptate cu soluții pertinente la noile condiții, respectând în același timp măsurile adoptate de Uniunea Europeană în domeniul sprijinirii întreprinderilor mici și mijlocii și repornirii economiilor naționale ale țărilor membre.

21.3 Pentru a rezolva problemele actuale de lichidități financiare, de capital de lucru precum și pentru investiții, MEEMA a lansat implementarea a trei măsuri instituite prin OUG nr. 130/2020 completată și modificată ulterior, măsuri finanțate din Programul Operațional Competitivitate, respectiv:

- microgranturi acordate din fonduri externe nerambursabile sub formă de sumă forfetară (echivalent a 2000 Euro pentru capital de lucru pentru societățile fără angajați la data de 31.12.2019 și cu o cifră de afaceri de minim 5.000 Euro în exercițiul financiar anterior);

- granturi pentru capital de lucru acordată sub formă de sumă forfetară și în procent din cifra de afaceri (între 2.000-150.000 Euro grant și maxim 15% din cifra de afaceri la data de 31.12.2019 pentru activitățile afectate direct sau indirect de starea de urgență/alertă, activități detaliate în Anexa 2 din OUG nr.130/2020;

- granturi pentru investiții productive acordate din fonduri externe nerambursabile în baza evaluării proiectului de investiții depus (granturile pentru investiții se acordă pe proiect și beneficiar și au o valoare cuprinsă între 50.000 euro și 200.000 euro, în funcție de nevoile de finanțare ale proiectelor de investiții depuse, cu o cofinanțare de minim 15% din valoarea proiectului).

22. Partea reclamată arată că aplicația informatică de înscriere la cele trei măsuri a fost realizată de către Serviciul de Telecomunicații Speciale în așa fel încât toate documentele și informațiile necesare aplicării pentru finanțare să fie obținute de către finanțator prin interogare automată a bazelor de date ale instituțiilor statului, fără ca aplicanții să fie nevoiți să obțină documente în format fizic sau să intre în contact cu funcționari ai statului. Pentru acest obiectiv au fost semnate protocoale de colaborare tripartite între MEEMA, STS și următoarele instituții: Oficiul Național al Registrului Comerțului (pentru interogarea automată a datelor societăților comerciale), Direcția de Evidență a Populației (pentru verificarea CNP-urilor reprezentanților legali de cetățenie română), Inspectoratul General pentru Imigrări (pentru verificarea CNP-urilor reprezentanților legali străini), Agenția Națională de Administrare Fiscală (pentru interogarea automată a situațiilor financiare ale societăților aplicante) și Consiliul Concurenței (pentru verificarea automată a ajutoarelor de stat primite Regas).

23. Se arată că înscrierile în cadrul măsurilor de sprijin au fost împărțite în două etape distincte:

- Etapa 1 de creare profil, user și parolă, unde aplicanții s-au putut și se pot înregistra cu semnătură electronică și să încarce atât datele reprezentantului legal/împuternicit, cât și datele IMM/PFA/ONG/CMI eligibile conform legislației măsurilor. Această etapă de creare profil, user și parolă este activă din data de 15.09.2020, ora 10.00 și va rămâne activă până la închiderea sesiunii de înscriere a măsurii 3, la data de 24.11.2020 sesiunea de creare user fiind deschisă pe linkul <https://granturi.imm.gov.ro>.

- Etapa 2 de înscriere propriu-zisă în cadrul măsurilor în care aplicanții, cu profilul, user-ul și parola generate în prima etapă, pot completa și transmite formularul de înscriere. Această etapă a fost lansată în data de 12.10.2020 ora 10.00, respectiv măsura "Microgranturi" din cadrul OUG nr. 130/2020, iar lansarea înscrierii la a doua măsură de finanțare "Granturi pentru capital de lucru" a demarat în data de 22.10.2020 ora 10.00, cea de-a treia măsură de finanțare fiind încă în lucru la data comunicării prezentului punct de vedere.

24. Referitor la posibilitatea accesării aplicațiilor de către cetățenii străini cu drept de ședere în România, partea reclamată arată că prin intermediul protocolului cu Inspectoratul General pentru Imigrări, aceștia s-au putut înregistra atât la prima măsură de finanțare cât și la a doua măsură (a treia fiind încă în lucru și nelansată încă), lucru care poate fi verificat având platforma de înrolare deschisă.

De asemenea, cetățenii străini la fel ca și cetățenii români fără semnătură electronică au avut posibilitatea împuternicirii altor persoane cu semnătură electronică pentru a putea introduce datele în sistemul informatic.

25. Totodată, partea reclamată arată că în cadrul celor două măsuri de finanțare lansate până la data comunicării punctului de vedere, s-a înregistrat un număr de 66.314 societăți aplicante, dintre acestea 158 având reprezentanți legali cetățeni străini (102 utilizatori au înscris propriile firme, 97 dintre utilizatori se reprezintă doar pe sine, 3 au calitatea de împuternicit și 2 au calitatea de reprezentant legal dar și pe cea de împuternicit). Niciunul dintre aplicanții care s-au înscris în cadrul platformei on-line nu a întâmpinat vreo dificultate în accesarea granturilor, baza de date a IGI funcționând în parametri normali și fără sincope la interogarea automată realizată de STS.

26. Partea reclamată nu a atașat la dosar alte documente în susținerea celor prezentate în punctul său de vedere.

IV. Motivele de fapt și de drept

Cadrul legal aplicabil. Drept național și internațional aplicabil/ jurisprudența

Prevederile legislative relevante în prezenta cauză sunt următoarele:

- Constituția României;
- OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare: art. 2 al. 1
- legislație specială, legislație internațională etc.

Principiile de analiză

Curtea Constituțională a statuat în mod constat că „*principiul egalității implică un tratament egal pentru toți cetățenii aflați în situații egale*”.

Totodată, Curtea Constituțională a reținut că „*principiul egalității consacrat de art. 16 alin. (1) din Constituție nu presupune uniformitate, așa încât, dacă:*

- la **situații egale** trebuie să corespundă un **tratament egal**,
- la **situații diferite**, **tratamentul juridic nu poate fi decât diferit**. *Egalitatea părților nu exclude, ci chiar implică un tratament juridic diferențiat*”.

Suntem în prezența unei posibile **discriminări directe**:

- o persoană este tratată în mod nefavorabil;
- prin comparație cu modul în care au fost sau ar fi tratate alte persoane aflate într-o situație similară;
- iar motivul acestui tratament îl constituie o caracteristică concretă a acestora, care se încadrează în categoria „*criteriului protejat*”.

Pentru existența discriminării directe trebuie îndeplinite cumulativ următoarele **condiții**:

- existența unui tratament diferențiat manifestat prin: orice deosebire, excludere, restricție sau preferință;
- existența unui criteriu de discriminare;
- existența unui raport de cauzalitate între criteriul de discriminare și tratamentul diferențiat;
- tratamentul diferențiat trebuie să aibă ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea, folosinței sau exercitării în condiții de egalitate a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a unui drept recunoscut de lege;
- existența unor persoane sau situații aflate în poziții comparabile.

Aplicarea principiilor la spetă

27. **În fapt**, prin petiția formulată și trimisă spre soluționare Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării acesta este sesizat cu privire la săvârșirea unei potențiale fapte de discriminare asupra petentului, cetățean israelian, care, în calitate de administrator a două societăți comerciale care activează pe teritoriul României, nu a putut accesa facilitățile oferite prin programul de garantare destinat IMM-urilor întrucât aplicația creată de MEEMA a restricționat accesul firmelor administrate de acesta la fonduri UE deoarece este cetățean străin.

28. Colegiul director este chemat să analizeze, potrivit obiectului petiției și a documentelor depuse la dosarul cauzei, în ce măsură faptele sesizate sunt de natură discriminatorie și pot aduce atingere drepturilor recunoscute de lege, prin manifestări și atitudini care pot crea un cadru de inegalitate. Colegiul director urmează a se pronunța asupra aspectelor sesizate de petent, respectiv asupra tratamentului aplicat acestuia de către partea reclamată, având în vedere faptul că i-a fost restricționat accesul firmelor administrate de el, la programul destinat IMM-urilor, deoarece petentul este cetățean străin.

29. **În drept**, Colegiul director se raportează la actul normativ care reglementează prevenirea și combaterea tuturor formelor de discriminare, precum și atribuțiile și domeniul de activitate al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării. Colegiul director trebuie să analizeze în ce măsură obiectul petiției este de natură să cadă sub incidența prevederilor OG nr.137/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Astfel, Colegiul analizează, în strânsă legătură, în ce măsură obiectul unei

petiții întrunește, în primă instanță, elementele art. 2 al OG nr.137/2000, cuprins în Capitolul I Principii și definiții al Ordonanței și, subsecvent, elementele faptelor prevăzute și sancționate contravențional în Capitolul II Dispoziții Speciale, Secțiunea I-VI din Ordonanță.

30. În considerarea incidenței obiectului petiției la câmpul de aplicare al OG nr. 137/2000 republicată, trebuie precizat că jurisdicția exercitată de CNCD este administrativ – jurisdicțională ce presupune o procedură specială, care se bazează pe principiul independenței organului care emite actul față de părțile de litigiu, cu asigurarea principiului contradictorialității și al dreptului la apărare.

31. Conform art. 2, alin.1 din OG nr. 137/2000, privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, constituie discriminare *„orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV sau apartenență la o categorie defavorizată, care are ca scop sau efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice”*.

Astfel, se poate considera discriminare:

- o diferențiere
- bazată pe un criteriu
- care atinge un drept
- dreptul să fie justificat

32. Reținând în coroborare cu aceste aspecte definiția discriminării, astfel cum este reglementată de articolul 2, alin.1 din OG nr.137/2000 cu modificările și completările ulterioare, republicată, Colegiul director se raportează la modul în care sunt întrunite cumulativ elementele constitutive ale art. 2 din OG nr. 137/2000. Pentru a ne situa în domeniul de aplicare al art. 2, alin. 1 *deosebirea, excluderea, restricția sau preferința* trebuie să aibă la bază unul dintre *criteriile* prevăzute de către art. 2, alin. 1 și trebuie să se refere la persoane aflate în *situații comparabile* dar care sunt tratate în *mod diferit* datorită apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat anterior. Subsecvent, tratamentul diferențiat trebuie să urmărească sau să aibă ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

33. Colegiul director analizează dacă în cazul semnalat de petent se întrunesc condițiile pentru existența unei fapte de discriminare. Pentru ca o faptă să fie calificată discriminatorie trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

- a) existența unui tratament diferențiat a unor situații analoge sau omiterea de a trata în mod diferit situații diferite, necomparabile;
- b) existența unui criteriu de discriminare conform art. 2, alin. 1 din OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu modificările ulterioare;
- c) tratamentul să aibă drept scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a unui drept recunoscut de lege;

d) tratamentul diferențiat să nu fie justificat obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a aceluși scop să nu fie adecvate și necesare.

34. Sub aspectul incidenței prevederilor art. 2 din OG nr. 137/2000, republicată, relativ la definiția discriminării, Colegiul precizează că în situația persoanelor tratate diferit, tratamentul în speță este datorat apartenenței lor la unul dintre criteriile prevăzute în textul de lege, art. 2, alin.1 din OG nr.137/2000, republicată. Un aspect definitoriu al discriminării îl constituie faptul că diferența de tratament este bazată pe o caracteristică, respectiv un criteriu interzis. Ca atare, tratamentul aplicat trebuie să fie diferit de cel care a fost sau ar fi aplicabil unei persoane dintr-un grup relevant în circumstanțe similare sau comparabile. Or, discriminarea directă presupune atingerea adusă beneficiului unui drept al persoanei discriminate tocmai datorită apartenenței acesteia la un grup (de exemplu, origine rasială sau etnică, religie, *naționalitate* etc.) sau al unei caracteristici individuale (dizabilitate, gen, vârstă, boală cronică etc.). Din acest punct de vedere, discriminarea directă presupune o legătură de cauzalitate identificabilă între actul sau faptul diferențierii și apartenența la una dintre caracteristici sau la unul dintre criteriile cuprinse în norma juridică și individualizate în cazul persoanei care este supusă discriminării. Această legătură de cauzalitate reiese din definiția cuprinsă în art. 2 al OG nr. 137/2000, în particular, prin utilizarea sintagmei „pe bază de”, dispunând că prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință „pe bază de (...)”. Legătura de cauzalitate presupune considerarea motivului sau a motivelor care au stat la baza actelor aplicate în cauzele de discriminare (tratamentul diferențiat) și impun a analiza dacă un criteriu interzis (origine rasială sau etnică, vârstă, dizabilitate, sex, religie, *naționalitate*, convingeri etc.) invocat de petent constituie un factor relevant sau determinant în acțiunea sau inacțiunea imputată părții reclamate.

35. Curtea Europeană de Justiție a arătat că în cazurile de discriminare, în situația în care persoana care se consideră discriminată, ar stabili o situație de fapt care să permită prezumția existenței unei discriminări directe sau indirecte pe baza unui criteriu interzis, punerea efectivă în aplicare a principiului egalității de tratament ar impune atunci ca sarcina probei să revină persoanei acuzate de discriminare, care ar trebui să dovedească că nu a avut loc o încălcare a principiului menționat. În acest context, reclamatul (pârâtul) ar putea contesta existența unei astfel de încălcări, stabilind prin orice mijloc legal, în special că tratamentul aplicat persoanei care se consideră discriminată este justificat de factori obiectivi și străini de orice discriminare pe baza unui criteriu interzis (a se vedea în același sens și jurisprudența Curții Europene de Justiție, cauza Bilka Kaufhaus, parag.31, cauza C-33/89 Kowalska [1990] ECR I-2591, parag.16; cauza C-184/89 Nimz [1991] ECR I-297 parag. 15; cauza C-109/88 Danfoss [1989] ECR 3199, parag.16; cauza C-127/92, Enderby [1993] ECR 673 parag. 16).

36. În conformitate cu jurisprudența CEDO în domeniu, prin diferențiere se înțelege tratamentul diferit al persoanelor care se află în situație similară sau analoagă: „*art. 14 protejează persoanele plasate în situație similară*” (*Marckx împotriva Belgiei*, 13 iunie 1979, §32). Astfel, „*trebuie stabilit, între altele, dacă situația pretinsei victime poate fi considerată ca fiind similară cu a acelor persoane care au fost tratate mai favorabil*” (*Fredin împotriva Suediei*, 18 februarie 1991, §60). Diferențierea se realizează și atunci când persoane care se află în situații semnificativ diferite nu sunt tratate în mod diferit (*Thlimmenos împotriva Greciei*, 6 aprilie 2000, §44).

37. Astfel, Colegiul Director analizează dacă obiectul unei petiții întrunește elementele art. 2 al OG nr. 137/2000, republicată, sub aspectul scopului sau efectului creat, ce a dat naștere ori nu, unei circumstanțe concretizate generic în restricție, excludere, deosebire sau preferință și care circumstanțiat la situația petentului, poate să îmbrace forma unui tratament diferit, indus între persoane care se află în situații analoge sau comparabile, datorită unor criterii determinate și care are ca scop sau ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

38. În măsura în care se reține întrunirea elementelor constitutive ale art. 2, comportamentul în speță atrage răspunderea contravențională, după caz, în condițiile în care sunt întrunite elementele constitutive ale faptelor contravenționale prevăzute și sancționate de OG nr. 137/2000, republicată.

39. În speța de față, petentul susține că a fost discriminat de partea reclamată care, prin acțiunile și răspunsurile sale, a confirmat faptul că aplicația creată de MEEMA acceptă doar datele de identificare ale cetățenilor români și pe platforma <https://granturi.imm.gov.ro/#/> nu se poate crea profil pentru cetățenii străini cu drept de ședere în România, naționalitatea petentului întâmpinând o problemă în ceea ce privește imposibilitatea de a crea profilul pe platformă, ceea ce a dus la restricționarea accesului firmelor administrate de petent la fondurile UE și la accesarea facilităților oferite prin programul de granturi destinat IMM-urilor.

40. Din analiza obiectului petiției, Colegiul reține criteriul naționalității (naționalitatea desemnează cetățenia - conform DEX: *naționalitate = apartenență a unei persoane la o anumită națiune; cetățenie* și, implicit, se referă la instituția cetățeniei). Din ansamblul înscrisurilor depuse la dosar se poate reține că faptele imputate în sarcina părții reclamate au fost determinate de criteriul invocat, respectiv naționalitatea.

41. Criteriul, în raport cu elementele constitutive ale discriminării, astfel cum este definită în art. 2 din OG nr. 137/2000, trebuie interpretat în sensul existenței sale, ipso facto și constituind mobilul principal al actului sau faptului discriminatoriu. În situația inexistenței, nu ar determina săvârșirea discriminării. Natura discriminării, sub aspectul ei constitutiv, decurge din faptul că diferența de tratament este determinată de existența unui criteriu, ceea ce presupune o legătură de cauzalitate între tratamentul diferit indus și criteriul interzis de lege.

42. Raportat la obiectul petiției, Colegiul Director al CNCD are în vedere și dispozițiile art.2 alin.(3) din OG nr.137/2000, republicată privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, potrivit căruia: *„Sunt discriminatorii potrivit prezentei ordonanțe, prevederile, criteriile sau practicile aparent neutre care dezavantajează anumite persoane, pe baza criteriilor prevăzute la alin (1), față de alte persoane, în afara cazului în care aceste prevederi, criterii sau practici sunt justificate obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a aceluși scop sunt adecvate și necesare”*.

43. Colegiul director constată că, în prezenta speță, regulile aparent neutre ce au fost adoptate au produs, în fapt, un dezavantaj petentului care a fost pus pe o poziție de inegalitate față de celelalte persoane – cetățeni români - în calitate de reprezentanți legali ai societăților înregistrate pe teritoriul României, care au putut să își înscrie firmele pentru a beneficia de facilitățile oferite prin programul de accesare a fondurilor UE în timp ce platforma nu acceptă înregistrarea utilizatorilor cetățeni străini, care au aceeași calitate

de reprezentanți legali.

44. Colegiul director constată că partea reclamată, respectând măsurile UE adoptate în domeniul sprijinirii întreprinderilor mici și mijlocii și a repornirii economiei naționale, a adoptat o metodă neadecvată în atingerea scopului urmărit, pentru implemențarea măsurilor privind ajustarea nevoilor mediului de afaceri și dezvoltarea programelor adaptate la noile condiții putând să prevadă, să analizeze și să adapteze cu soluții pertinente aceste programe, cu includerea situațiilor inerente în care asociații/administratorii ai unor societăți înregistrate pe teritoriul României sunt și persoane cetățeni străini, nefiind limitare pentru înrolarea acestor persoane ca și reprezentanți legali, chiar dacă ei provind din alte țări și nu sunt cetățeni români.

45. Cetățenii străini (cei care nu au cetățenia română, apatrizii, și cei cu dublă cetățenie, din care nici una nu este română) au aceleași drepturi și libertăți civile ca și cetățenii români, persoane fizice, conform prevederilor art. 18 alin. (1) din Constituție, potrivit cărora „*Cetățenii străini și apatrizii care locuiesc în România se bucură de protecția generală a persoanelor și a averilor, garantată de Constituție și de alte legi*”. De asemenea, art. 27 alin. (1) din Legea nr. 287/2009 privind Codul Civil, republicată, îi asimilează, în condițiile legii, pe cetățenii străini și apatrizi, cu cetățenii români, în ceea ce privește drepturile lor civile iar potrivit art. 3 Drepturile străinilor din OUG nr. 192/12.12.2002 privind regimul străinilor în România: (1) *Străinii care locuiesc legal în România se bucură de protecția generală a persoanelor și a averilor, garantată de Constituție și de alte legi, precum și de drepturile prevăzute în tratatele internaționale la care România este parte.*

46. De asemenea, sunt incidente și prevederile art. 6 și art 10, lit h) ale OG nr. 137/2000, care stabilesc:

Art. 6. - *Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, condiționarea participării la o activitate economică a unei persoane ori a alegerii sau exercitării libere a unei profesii de apartenența sa la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială, respectiv de convingerile, de sexul sau orientarea sexuală, de vârsta sau de apartenența sa la o categorie defavorizată.*

Art. 10 „*Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intră sub incidența legii penale, discriminarea unei persoane fizice, a unui grup de persoane din cauza apartenenței acestora ori a persoanelor care administrează persoana juridică la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată, respectiv din cauza convingerilor, vârstei, sexului sau orientării sexuale a persoanelor în cauza prin: [...] h) refuzarea acordării pentru o persoană sau un grup de persoane a unor drepturi sau facilități [...]”.*

47. Totodată, în ceea ce privește motivarea părții reclamate privind faptul că administratorul firmei - cetățean străin ar fi putut să dea împuternicire unei persoane cetățean român pentru a reprezenta firma în această procedură, Colegiul director apreciază că remedierea trebuie să constea în faptul că înregistrarea în platformă a utilizatorilor pentru societățile care activează pe teritoriul României trebuie să fie în măsură egală pentru orice persoană care reprezintă legal o companie, atât pentru cetățenii români cât și pentru cetățenii străini reprezentanți legali ai societăților înregistrate pe teritoriul României, aceștia din urmă având drepturi egale pentru a aplica direct și a deveni utilizatori direct în platformă, ei nefiind obligați să aplice prin intermediul

unui împuternicit cetățean român sau să acceadă la posibilitatea împuternicirii altor persoane cu semnătură electronică pentru a putea introduce datele în sistemul informatic.

48. Din acest punct de vedere se impune a preciza că instituțiile, persoanele juridice, inclusiv companiile private, trebuie să manifeste exigență și preocupare, având în vedere importanța respectării principiului nediscriminării. Or, inclusiv furnizorii de servicii, comercianții trebuie să aibă în vedere această exigență pentru prevenirea oricăror posibile comportamente discriminatorii deoarece dreptul de a nu fi supus discriminării constituie unul dintre drepturile fundamentale într-o societate democratică, dreptul la egalitate constituind un drept cu aplicare imediată și nu progresivă, având în vedere că discriminarea în sine este un afront adus demnității umane. Tratatamentul discriminatoriu are de cele mai multe ori ca scop sau ca efect umilirea, degradarea sau interferența cu demnitatea persoanei discriminate, în mod particular, dacă acest tratament se manifestă în public. Tratănd pe cineva mai puțin favorabil datorită unor criterii inerente sugerează în primul rând dispreț sau lipsă de respect față de personalitatea sa.

49. Prin urmare, având în vedere întregul complex de împrejurări și documentele existente la dosar, precum și motivele expuse, Colegiul director apreciază că, în cauză, sunt elemente care să probeze faptele, constatând că se poate reține existența faptei de discriminare conform art. 2 alin. 1, art. 6 și art. 10, lit h) din OG nr. 137/2000 și propune sancțiunea cu avertisment pentru partea reclamată potrivit art. 5 alin 1-2 și art. 7 alin. 3 din OG nr.2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, cu modificările și completările ulterioare, cu recomandarea remedierii situației privind înscrierea în aplicația informatică și monitorizarea platformei pentru o perioadă de două luni.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20, alin. (2) din OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu unanimitate de voturi ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Faptele sesizate intră sub incidența dispozițiilor art. 2 alin. 1, art. 6 și art. 10, lit h) din OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, reprezentând fapte de discriminare.

2. Se aplică sancțiunea cu avertisment pentru partea reclamată Ministerul Economiei, Energiei și Mediului de Afaceri (denumire actuală Ministerul Economiei, Antreprenoriatului și Turismului) pentru faptele prevăzute la art. 2 alin. 1, art. 6 și art. 10, lit h) din OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare.

3. Monitorizarea platformei pentru o perioadă de două luni în vederea remedierii situației privind înscrierea în aplicația informatică a utilizatorilor.

4. O copie a hotărârii se va comunica părților.

VII. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VIII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, în termen de 15 zile de la data primirii, potrivit OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și a Legii nr. 554/2004, a contenciosului administrativ.

Membrii Colegiului Director prezenți la ședința de deliberări desfășurată în data de 14.04.2021 au fost: ASZTALOS CSABA FERENC – membru, ADRIAN NICOLAE DIACONU – membru, CRISTIAN JURA – membru, HORIA GRAMA– membru, MARIA MOȚĂ– membru, MARIA LAZĂR – membru, HALLER ISTVAN – membru, OLTEANU CĂTĂLINA – membru, POPA CLAUDIA SORINA – membru

Prezenta hotărâre va fi comunicată în baza Ordinului Președintelui CNCD nr. 138 din data de 24.03.2020.

**ASZTALOS CSABA FERENC
Membru Colegiul Director,
Președinte CNCD**

Motivat/redactat: AND/FL

Data: 18.06.2021

Notă: Hotărârile emise de Colegiul director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și a Legii 554/2004, a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.